

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Cluj-Kolozsvár, St. Baron
 L. Pop (Brassai-utca), 10.
 Telefon:
 Szerk. és kiadóhivatal
 9-77
 Es. N. Sz. — — — 2-28
 Egyes szám ára pályaszavaron és vidéken 5 lej
 Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRA:

3181. Dl. Amasotter
 BUDAPEST
 I. Diszter 2. II. 8.

1927 július 2 Szombat

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 146 szám

5687 Tamuz 2

Csináljunk reálpolitikát

Fildermann dr. liberális propaganda-tornéja ismét a közérdeklődés frontjára vetette a kérdést: melyik párttal haladjon a zsidóság a mostani választásokon? Mi ezt a problémát sohasem itéltük meg elfogult pártszempontok szerint, mert nem tartozunk a most szembenálló küzdő felek egyikéhez sem. Bennünket, amikor országos belpolitikánk kérdéseiben állást foglalunk, sohasem vezetnek egyéni, vagy pártérdekek, mi egyetemes szemszögből figyeljük a zajló eseményeket és érdeklődésünk két körre irányul: Románia és a romániai zsidóság egyetemes érdekeire. Minthogy Fildermann dr. is azt állítja, hogy ő sem tagja egyik román pártnak sem, adva van a lehetősége annak, hogy szenvedélyektől mentesen, tisztán az ország és a zsidóság valódi és hamisítatlan érdekeinek szempontjából vitassuk meg ezt, a mindnyájunk számára életbevágóan fontos kérdést.

Fildermann dr. Erdélyben tartott beszédeiben többször is kihangsúlyozta, hogy a politika, a reálitások művészete. Ez volt a legerősebb érve amellett, hogy a zsidóság a liberálisokra szavazzon, mert a liberálisok hatalma reális és kézzelfogható valóság. Szerinte hiába ígérek a többi pártok bármit is a zsidóságnak, ez nem ér semmit, mert nincs kezükben a hatalom, amellyel ígéreteiket beválthatnák. Már pedig egy reálpolitikus, mint ő, nem futhat üres ábrándok után. A politika csak akkor jó politika, ha reális eredményeket tud elérni. Ő is — ugymond — nyolc évig volt szövetséges a regáti parasztpártnak, de végül is be kellett látnia, hogy ez a szövetség sohasem járhat haszonnal a zsidóságra, mert ebben az országban az egyedüli hatalom a liberális párt és minden más pártszempont, vagy törekvés csak olyan mértékben érvényesülhet, amilyen mértékben azt a liberálisok megengedik.

Fildermann dr. tehát reálpolitikát akar követni és ezért halad együtt a liberálisokkal. Vizsgáljuk meg, vajjon csakugyan olyan reális ez a reálpolitika? És itt két szempontra kell figyelemmel lennünk. Az egyik, hogy a szerződő fél, akivel szövetségre lépünk, csakugyan rendelkezik-e azzal a tényleges hatalommal, amely garanciáját képezi annak, hogy a szerződés feltételeit be fogja tartani és hogy ez a hatalom olyan szolid és tartós alapokra van-e felépítve, amely reményt nyújthat arra, hogy nemcsak átmeneti és muló természetű összeköttetésről van szó, hanem biztosítani tudjuk az általunk képviselt érdekek jövőjét is. A másik szempont nem kevésbé fontos, mint az első: Biztosítékot nyújt-e a szerződő fél politikai mentalitása és multbeli magatartása arra, hogy ígéreteit és vállalt kötelezettségeit a választások után csakugyan be is fogja tartani. Ha e két feltétel közül bármelyik hiányzik, úgy illuzórius minden szerződés és paktum, — legyen az bármily kedvező, — mert hiányzanak a megvalósításnak vagy gyakorlati, vagy lélektani kellékei.

Ami az első szempontot illeti: a látszat szerint valóban a liberálisok képviselik a legnagyobb politikai hatalmat az országban. Akkor kerülnek kormányra, amikor akarnak és a háttérből úgy mozgatják a politika sakkfiguráit, ahogy éppen nekik tetszik. De vajjon reális alapra épült fel ez a hatalom? Mi képezi az alapját egy demokratikus alkotmánnyal rendelkező államban a politikai hatalomnak? Az ország és a szavazók többségének bizalma. Addig, amíg valamely államban parlamentáris rendszer mellett kormányoznak, a szavazók bizalma az egyetlen erőforrás, amelyre a politikai hatalom támaszkodhatik. Átmenetileg meghamisíthatják ugyan a választók akaratát, terroriz-

tikus eszközökkel és választási műfogásokkal elfojthatják a többség akaratának szabad megnyilatkozását, de vajjon reális hatalom-e az olyan, amely ilyen módon kerül az ország élére?

Aki figyelemmel kísérte a román belpolitika utolsó kilenc esztendejét, az napnál világosabban meggyőződhetett róla, hogy a liberálisok az összes pártok között a legkevésbé bírhák a tömegek bizalmát. Megcáfolhatatlan bizonyítéka ennek az, amikor ez a párt ellenzéken van és nem rendelkezik a hatalmi terror eszközeivel, rendszerint megsemmisítő vereségeket szenved a választásokon és alig tud behozni nyolc-tíz képviselőt a parlamentbe. Van-e tényleges gyökere az olyan pártnak, amely mihielyt lekerül a kormányról, nem bír még komoly parlamenti ellenzékké sem válni? Valósággal szárnalmas képet nyújt, milyen izoláltan áll ez a párt a választók tömegei előtt valahányszor ellenzéken van.

Ezzel szemben van egy pártja az országnak, amely félelmetes ellenfélként jelentkezett eddig minden választáson és amely minden üldözöttség és terror ellenére minden egyes parlamentbe, mint hatalmas és nagyszámu ellenzéki párt vonult be. Ez a párt a nemzeti parasztpárt. Ha van ebben az országban demokratikus értelemben vett politikai hatalom, ugye e hatalom birtokosa egyedül és kizárólag a nemzeti parasztpárt. Mert Romániában, véleményünk szerint, ennek a hatalomnak legjobb fokmérője épen az, hogy ellenzéki sorban milyen erőt tud felmutatni valamely párt. Ha tehát a zsidóság olyan szövetségest keres, amely reális hatalommal rendelkezik és nem mesterséges eszközökkel, a népakarat kijátszásával kerül a kormányrudhoz, ugye ezt a szövetségest csak a nemzeti parasztpártban találhatja meg. Nem szabad, hogy elkápráztassa tisztalátásunkat a pillanatnyi helyzet. Ideig-óráig lehet ugyan kormányozni a többség akaratát ellen, de végül mégis diadalmaskodni fog az alkotmányos szellem, amely kitörülhetetlenül benne ül a vá-

lasztók millióinak lelkében. Ha tehát reálpolitikát akarunk csinálni, akkor semmiesetről sem egy olyan párthoz kössük le sorsunkat, amelynek hatalma csak muló jellegű, amely semmivé omlik össze abban a pillanatban, mihielyt megszűnnek azok a mesterséges feltételek, amelyek ma kormányon tartják.

A második szempont: vajjon a szerződő fél mentalitása és multbeli magatartása biztosítékot nyújt-e arra, hogy a megállapodás feltételeit be is fogja tartani? Ebből a szempontból valóban a liberális párt az, amely legkevésbé érdemelte ki, hogy bizalommal legyünk iránta. Különösen reánk, zsidókra áll ez. A román történelem elegendő tanulsággal szolgálhat erre. Hát nem a liberális párt volt az, amely majdnem ötven éven keresztül valóságos elamerikázta a berlini szerződésnek a zsidók egyenjogosítására vonatkozó kikötéseit? Pedig erre a népek ítélőszéke előtt irásban kötelezte magát az akkori liberális kormány. Fildermann doktornak azonban még írása sincs arról a megállapodásról, amelyet a liberálisokkal kötött. Legalább is nem tudunk ilyen irás létezéséről. Ezekben a szóbeli ígéretekben bízik Fildermann? Hiszen a liberálisok már az első percben megszegték a vele kötött megállapodást. Hét mandátumot ígértek az Uniúnak és amikor jelölésre került a sor, négyre apadt ez a szám. Ha ez nem volna elég nyomos érv dr. Fildermannnak, ugye kérdezze meg a magyar párt elnökségét, amely kötött már egyszer paktumot a liberálisokkal, hogy miként váltják be a liberálisok választási ígéreteiket. Majd megadják rá az illő feleletet.

Egyetértünk Fildermann doktorral: csináljunk reálpolitikát. De akkor az Istenért, ne menjünk a liberálisokkal, mert az lehet minden egyéb, csak nem reálpolitika. Hiányzik mindkét feltétel, amely egy becsületes szerződés megkötéséhez szükséges, hiányzik a reális háttér, hiányzanak a lélektani motívumok, amelyek politikai szövetségeket létrehozhatnak, de hiányzik — ami számunkra a legfontosabb — az erkölesi alap, amely nélkül, legyünk bár mégolyan reálpolitikusok is, politikát mégsem fogunk csinálni soha. Marton Ernő

A választások napján szünetelni fog az adóprés

Goga antiszemita pártot szervez. A nemzeti parasztpárti hadat üzen a liberálisoknak. Újabb választási erőszakosságokról érkeznek hírek

(Bucuresti-Bukarest, július 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai nap nem hozott jelentős változást a belpolitikai küzdőtér frontján. A nap érdekessége az a kormányrendelet, amely a választások napján az adókövető és adófelbezési bizottságok munkáját felfüggeszti. Az e napokra kitűzött tárgyalásokat hivatalból elhalasztják. A rendelet azt jelenti, hogy a választások napján pihentetik az egész országban az adóprést.

A „Politika“ jelentése szerint a nemzeti parasztpárt manifesztumot intéz az országhoz, amely hadüzenetet fog jelenteni a liberális párt ellen, mivel a választási küzdelem hevesége miatt a két párt közötti viszony végleg elhidegült.

Az „Argus“ igazgatója válaszol Tatarescunak

Grigore Gafencu, a bukaresti „Argus“ című gazdasági napilap igazgatója, aki a nemzeti parasztpárt szatmári képviselőjelöltje, lapjának legújabb számában „Az erdélyi választások“ címmel a következő figyelemreméltó cikket írta:

„Szatmárról jövök, amelynek képviselőjelöltje vagyok a nemzeti parasztpárt listáján. Különös érdeklődéssel olvastam tehát Tatarescu belügyi államtitkárnak az erdélyi helyzetről tett nyilatkozatát. Mert mit mond az államtitkár ur?

Azt mondja, hogy az összes erdélyi centrumokban ugye találta, hogy hatalmas népszerűség és bizalom kezd iverzni a liberális pártot, amely a liberális listáknak már ab ovo biztosítja a teljes sikert“.

Nos, a helyzet épen az ellenkező. Az összes erdélyi centrumokban, amelyekben jártam, lenyűgöző lelkesedést és kitartó bizalmat találtam az egyetlen román párttal szemben, amely él és létezik a hegyeken túl: a nemzeti parasztpárttal.

„Szabadság és törvényesség“

Ez azonban impresszió kérdése. Tatarescu államtitkár is, én is más impressziókat nyertem Erdélyben. Most, tiz nappal a választások előtt, nincs itt az ideje annak, hogy különösen e lap

hasábjain, amely távolmaradt a politikai küzdelmektől, a választási konzultáció feltételeit vitassuk meg. Kötelességünk azonban megállni néhány különös súlyosságú kérdés mellett, nem is a politikai harcok eredménye szempontjából, hanem az állam biztonsága és fejlődése érdekében.

Tatarescu ur azt mondja, hogy a választásokra vonatkozólag kiadott rendeletek két szóban foglalható össze: szabadság és törvényesség.

Teljesen valótlan.

Nem is szölok az egész közigazgatási testület beavatkozásairól és fenyegetéseiről, amelyekben résztvesz prefektustól kezdve mindenki, egészen az utolsó szolgabíróig, jegyzőig és csendőrig. Régi szokás a földön, hogy a választási időszakban kompromittáljuk az állam presztizsét és anarchiába sodorjuk az országot.

Vajdát letartóztatják a csendőrök

A visszaélések teljesen nyíltan történnek. Egyetlen példát említek: Junius 28-ikán Somkut járásban két autóbilt állítottak meg a csendőrök: az egyik Mihai Popovici volt pénzügyminiszter és én foglaltunk helyet. A másikban Vajda Sándor volt miniszterelnök ült.

Jelen voltunk Vajda Sándor „letartóztatá-

Goga Keresztény Nemzeti Pártot alapít

Goga Octavian tegnap este az expressz Bukarestbe utazott vissza a csucsai kastély magányából, ahol néhány napot töltött. A volt belügyminiszter, akit a leginkább érintett az Averescu-kormányra zúdított vád-zuhatag, feltűnő frissnek és jókedvűnek látszott és derűsen elbeszélgetett néhány, a peronra kigyülekezett párthíveivel, az úgynevezett „gogistákkal”. Akik Goga temperamentumát és akcióképességét ismerik, azok már az első napokban kétkedve fogadták a bukás után Goga Octavian letöréséről szállongó híreket. A rendesen jól értesült „Cuvantul” egyik legújabb jelentése megerősíteni látszik ezt a feltevést.

Őszre alakul meg az új párt

A „Cuvantul” tudni véli ugyanis, hogy —

A nemzeti párt máramarosi kiáltványa

A nemzeti parasztpárt máramarom megyei tagozata kiáltványban hívja fel Máramaros lakosságát a nemzeti parasztpárt listájának támogatására. A kiáltvány bejelenti, hogy a nemzeti parasztpárt választási kartell kötött a Zsidó Választási Blokkal és e kartell értelmében a kamarai listán dr. Jaga Gábort, dr. Fischer Józsefet, Popovici Mihail minisztert és Biltz Jon professzort jelölték.

„Zsidó polgártársaink vezetői és a cionistapárt tagjai — írja a kiáltvány — megítisztelték pártun-

Az igazságügyminiszter megtorlást ígér

Stelian Popescu igazságügyminiszter a sajtó képviselői előtt nyilatkozott az utóbbi napokban a választási előkészületek alkalmából történt súlyos törvénytelenségekről. Az igazságügyminiszter többek között a következőket mondotta:

— Az összes nekem jelentett esetekben szigorú vizsgálatot rendeltem el. Utasítást adtam, hogy a legszigorúbb vizsgálatot vezessék le a putnai támadók ellen. (Itt ismeretesen Stefan Graurt, a nemzeti parasztpárt megyei tagozatának elnökét félholtra verték a liberális kortések.) A bűnösöket le fogják tartóztatni és meg fogják büntetni. Az ilyen aktusok mélyen elítélendőek és nem maradhatnak megtorlás nélkül.

A továbbiakban a készülő amnesztia-rendeletről nyilatkozott az igazságügyminiszter. Kijelentette, hogy egyelőre — míg az egyes börtönöktől a pontos statisztikák be nem érkeznek — csak elvi téren folynak az előkészületek. Afölött folyik a vita, hogy az amnesztia megadásával visszajuttassák polgári jogaikhoz az elítélteket, vagy csak megkegyelmezzenek nekik, amely felmenti ugyan őket a büntetés letöltésétől, de nem mentesíti a büntetésből folyó jogvesztés alól. Röviden vázolta Popescu igazságügyminiszter a jövő programját, amelyben az igazságszolgáltatási egységesítés művét akarja keresztülvinni, egységes polgári perrendtartás, kereskedelmi és polgárjogi törvénykönyv megalkotásával.

sánál”, amely általános felháborodást váltott ki mindenütt. Az erdélyi vezér automobilját néhány pillanat alatt a somkúti vásárból hazatérő falusiak hatalmas tömege vette körül. A véletlen úgy hozta magával, hogy az utolsó magyar választásokon ugyanezen a helyen esett el honvédek golyóitól találva hét román paraszt. És e választáson a nép nyílt szavazás mellett Vajda Sándort választotta meg Teleky gróffal szemben. Tatarescu államtitkárnak most az jutott osztályrészül, hogy „szabad” és „törvényes” rendelkezéseivel megbosszulta magát gróf Telekyért.

Szükséges-e elmondanom, milyen mély szomorúság, a szegénynek és felháborodásnak milyen érzése fogta el a tömeget, midőn azt kellett látni, hogy román csendőrök tartóztatják le a nemzeti ügy harcosát? Elmondjam, mi mindent hallottam néhány perc alatt a rezsimről, a „regáról” és a „regátiakról”. „Bizonyítéka annak, hogy regionalizmust propagálnak” — fogják mondani egyesek. Nem. Annak a szakadéknak a bizonyítékai, amelyet mi erkölcsünkkel és politikai eszközeinkkel nap nap után egyre mélyebbre ásunk ugyanazon nemzet fiai között.

Gogisták világgá kürtölik

A csucsai költő befejezte a vitázást a belügyminisztériumból eltűnt 13 millió lej körül és a reménytelennek látszó választási propaganda helyett „nagyszabású politikai akcióra készül”. Eszerint Goga egy „Nemzeti keresztény párt” létesítésén fáradozik, amelybe a Cuza professzorban családotti diákságot, a disszidens cuzistákat és a néppárt még megmaradt szervezeteit tömörítené egybe, amelynek vezére természetesen ő volna. Goga ugyanis meg van győződve róla, hogy Averescu tábornok kora és a legutóbbi események hatása alatt rövidesen visszavonul a közéleti szerepléstől... „Goga egyelőre a Capsaban pihen” — írja a lap — és megbeszéléseket folytat pártjának jövőre vezetőivel. Őszre azonban már megalakul Goga pártja.

kat, listánkat elnökünknek, dr. Fischer Józsefnek, jelölésével. Örvendünk, hogy ez a fiatal párt, amelynek jövője van, első kísérletét és első politikai vizsgájt a nemzeti parasztpárt kipróbált iskolájában teszi le.”

A kiáltvány ezután részletesen kifejti a nemzeti parasztpárt programját és lelkes felszólítást intéz minden választóhoz, aki a demokráciát és a gyulafehérvári pontokat a szívében viseli, szavazzon a nemzeti parasztpárt listájára.

„Vége a szép napoknak”

A liberális választási terror Duca belügyminiszter megismételt körrendeletei ellenére is változatlanul folyik tovább. Dombóvitamegyében a nemzeti-párti jelölteket csendőrök akadályozzák meg propagandautjaikon. A párt manifesztumait elkobozzák. Akik a drákói rendelkezésekkel szembeállni próbálnak, azokat megverik, letartóztatják és őrizet alatt tartják a „köznyugalom érdekében”.

Radaut megyében a Disszidens LANC Zelea Codreanu hívei panaszkodnak a választási terror miatt. Az elmúlt évi választásokon Goga belügyminiszter az ellenzéki pártok közül csupán az antiszemita liga híveinek engedte meg a választási propagandát, amely a tiz képviselőben bőven meg is termette gyümölcsét. Most már ugylátszik, vége a szép napoknak.

Radaut megyében, ahol Zelea Codreanu-nak meglehetősen szép számmal vannak hívei, csendőrök akadályozzák meg az antiszemita választói propaganda gyűléseket, a gyújtogató manifeztumokat elkobozzák stb. Codreanu táviratilag tiltakozott Duca belügyminiszternél a hatóságok tulkapásai ellen, amelyek ezalkalommal valóban törvényesen járnak el, hogy nem tük az izgatohangú röpecdulakat, mire a belügyminiszter hasonlóképpen táviratilag utasította a hatóságokat, hogy a codreanisták aklatásaival hagyjanak fel. Az történt azonban, hogy a közigazgatási szervek egyszerűen nem vettek tudomást a belügyminiszter ren-

Egy tanuló

felvétetik

Sipos harisnyaáruházban
Calea Reg. Ferdinand 8.

deletéről és továbbra is megakadályozzák Codreanu propagandabeszédének elmondásában.

Ujabb egyenlenségek a cuzisták között

Az antiszemita liga kettészakadása után a Cuza professzor mellett kitartó hívek között is megkezdődtek az egyenetlenkedések, amelyeknek egy tragikomikus epilógusa zajlott le tegnap este a központi választási bizottság előtt. Cuza professzor megtámadta a saját pártjának botosani-i jelölőlistáját, azzal az indoklással, hogy a listán nincsen joga Alexandru Bacaloglu ezredesnek a listavezetői helyet elfoglalni, miután erre a helyre a professzor fia volt kijelölve. Cuza képviselőtében Emil Vasiliu Cluj jelent meg a bizottság előtt. Bacaloglu személyesen védte meg pozícióját, előadva a helyzetet és hivatkozva a választói törvény paragrafusaira. A felek meghallgatása után a bizottság elutasította Cuza kontesztációját.

Fildermann támadta a nemzeti parasztpárt bukaresti gyűlésén

Bukarest duesti kerületében, amely tulnyomóan zsidók által lakott városnegyed, tegnap választási ülést tartott a nemzeti parasztpárt. A gyűlésen több ezer polgár és munkás jelent meg, akik mindvégig lelkes hangulatban hallgatták végig a szónokokat. A gyűlés szónokai Joanitzescu és Tanasescu nemzeti parasztpárti vezetők, dr. Rappaport fővárosi gyermekorvos, a nemzeti parasztpárt zsidó szenátorjelöltje és dr. Blumenfeld, az „Ardealul” szerkesztője voltak.

A két zsidó szónok éles hangon támadta Fildermann dr.-t aki némi ígéretek miatt eszerben hagyta a demokrácia gondolatát és választási kartell kötött a liberális párttal. Rappaport dr. rámutatott arra, hogy a liberális párt uralma alatt kapott lábra az antiszemita mozgalom és a liberális rezsim semmit sem tett a zsidóság jogainak respektálása érdekében. Beszédének végén felhívta a zsidó választókat, hogy szavazataikat a nemzeti parasztpárt jelöltjeire adják le. Ezen a listán szerepel Joanitzescu és Dem. Dobrescu, akik mindig sikra szálltak a zsidóságért.

„Az autónak is négy kereke van”

Vannak a választási előkészületeknek humoros pillanatai is. Lepadatu kultuszminiszter a kolozs megyei liberális lista első helyezettje autójával a kolozs megyei falvakat járja a választási propaganda érdekében. Tegnap Szentmihályon állt meg a miniszteri autó és a kis községben nyomban összeverődött a választási gyűlés.

Lepadatu miniszter szónokolni kezdett a rögtönzött gyűlésen és a parasztkok hallgatni is kezdték nagy buzgalommal. A kultuszminiszter meg volt elégedve a hatással, úgy vélte, hogy a liberális eszmék ezuttal jó talajra találtak. Felmelte a hangját és egyre lelkesebb hangon deklamált, amikor egyszerre megszólalt az egyik román gazda:

— Ide nézzetek emberek — kiáltotta — a miniszter autójának is négy kerékre van szüksége, hogy menni tudjon, hogyne volna az országnak szüksége a kerékre. Már mi akkor csak a nemzeti pártra szavazunk, annak jelvénye a kerék...

Szólt és Lepadatu miniszter felugrott az autójára és elszárgaldott más faluba.

Köszvénykoraívenség

Elhizás elleni szer a párisi Jodillon golyócska. Kis adag gátolja a hájasodást. Nagyobb adagok lefogást idéznek elő. — Fűszétküldési hely:

Dr. Biró gyógyszerész, Cluj.

Egy doboz ára 150 lej.

Vázson

(Halál)

Megérezte a magányban otromba zajtórövendéstől.

A vonatban helyére, Baden raclan, akarath ember. „Beteg Egy beteg két mindent jobban em mint Mar köze volt Mar mellett azt lát kor drága volt

A vonat sz életre csókkolt szer Pestet — hatodika volt,

A bádeni s attak, mely ö csöngetés, — illik a tanulsá

Megdöbben mertük. Eddig szenvedését, Panaszai öniro

Levelet irt szavak, egy fö a szívhez, mi lélekvétel

vagyok az ok véreztem... multért és a mes volt harc elpusztul a gy kesedik az em gyarlóságaiban

a büszke kold totta önmagát éves és tudj reakció áldozat aki Dreyfuss

hogy fia egy terhelt lelkév attól fél, hogy lelkére neheze

És a kino világit az uto

— Éjszaka ved en, e'go eltüntetné m mire volna ke

Ekkor a nagy előttem: a tárdökkal, akikn másokkal, csak magukat, ha i világs lett e tisztesség győ

Jön három déssel. Nem é zene tiszta ha A nagy embe

Ezt írja h téren maradt nem vették haroban a me nem bocsátha

A proféták sek iskolájá. lyosabb körül harc és a neh vább. Egykor nevezte, hogy és büszke csa zéki csatákna széles vállá n és érdekeltek retlen volt el

Ma megha étellel. Az is A plebejus s modern szocio

egy görösés, nagy individu megvetvén a és eltávolítja

Az utolsó visszatér hum villám, elősz

Vázsonyi utolsó napjai

(Halálának első évfordulójára)

Megérezte halálát, csomagolt és menekült. A magányban akart meghalni, távol a világ otromba zajától és a százalomba bujtatott kárörvendéstől.

A vonatban, mely vitte őt kedves üdülőhelyére, Badenbe, csendesen beszélgetett. Fáradtan, akaratbénán ült, mint egy behavazott ember. „Beteg ember vagyok, pihennem kell... Egy beteg kétszeresen szenved azáltal is, hogy mindent jobban lát... Idegeim romjain ülök, em mint Marius Carthago romjain. Mert mi köze volt Mariusnak Carthagohoz? En idegeim mellett azt látom romokban, ami nekem egykor drága volt...“

A vonat száguldott vele messze „a halálból életre csókoló anyától — így nevezte el egyszer Pestet — a halhatatlan anyához“. Május hatodika volt, 28-án már nála is volt.

A bádeni szanatóriumban jön az első szívattak, mely ötször megismétlődik. „Az első csöngetés, — írja haza — illik rá hallgatni. És illik a tanulságot levonni“.

Megdöbentünk mind, akik Vázsonyit ismertük. Eddig mindig katonás humorral viselte szenvedését, mint javithatatlan öreg bohém. Panaszai önróniába olvadtak. Most föllázad.

Levelet írt haza fiának. Tömören csengő szavak, egy fojtó izgalom szülöttei. Ugy szól a szívhez, mint egy végrendelet, az utolsó lélekzétvétel őszinteségével: „Mindennek én vagyok az oka, a fellegek közt jártam és elvéreztem... Jöttek a sirógöröcskék a hiábavaló multért és a hiábavaló jövőért... Hát érdemes volt harcolni? Kiért? miért? Az ember elpusztul a gyógyíthatatlan ellentétben. Mig lekededik az emberiség ügyéért, addig rettentő gyarlóságában látja az embereket... Mit ér a büszke koldus öntudata, ha az ember kifosztotta önmagát embertársaiért?...“ A fia 27 éves és tudja az apjáról, hogy a politikai reakció áldozata. Iseri nevén azt az embert, aki Dreyfuss sorsát mérte apjára. Az apa fél, hogy fia egy vérszegény Hamlet holdkóros és terhelt lelkével fogja a világot járni. És csak attól fél, hogy így „a bosszu tette“ fog a fia lelkére neheznedni.

És a kínok pusztító örvényéből most felvilágít az utolsó öneszmélés.

— Éjszaka, mondja, amikor nagyon szenvedtem, elgondoltam, hogyha most valaki eltüntetné minden fájdalmát egy betegnek, mire volna képes a szenvedő? Mit adna érte? Ekkor a nagy fájdalmaim között megvillant előttem: a társadalom most tele van szenvedőkkel, akiknek gyenge a lelke, nem törődnek másokkal, csak magukkal, a bajukkal és eladják magukat, ha így segíthetnek magukon. És ekkor világos lett előttem, milyen kevés a remény a tisztesség győzelmére?

Jön három nap szenvedéssel, keserű tépelődéssel. Nem ér el hozzá vigasz, könyv, vagy a zene tiszta hangja. Az álom nem hoz üdülést. A nagy embert saját idegei emésztik meg.

Ezt írja haza: „Harcos voltam és a csataterén maradtam, a többi harcossal összegyűlt és nem vették észre, hogy hiányzik az, aki a harcban a mellét tartotta oda helyettük. Ezt nem bocsáthatom meg nekik.“

A proféták népéből való volt. A szenvedések iskoláján nőtt nagygyá. Az életet a legsúlyosabb körülmények közt vállalta. Sokszor a harc és a nehézség kedvéért. Ma nem bírja tovább. Egykor a legnagyobb örökségnek azt nevezte, hogy a szüleitől nem örökölt semmit és büszke csak a töviskoszorúra volt. Az ellenzéki csatáknak mindenkori „faltörő kosa“ volt, széles válla mögött jól megbujtatott a gyávák és érdekelték serege. De zokszó, páthosz ismeretlen volt előtte.

Ma meghasonlik egy produktív és tartalmas élettel. Az iskolamester fia iskolákat épített. A plebejus szerezte meg Pestnek az ő első modern szociális intézményeit. Visszanéz és csak egy göröcs, filozófikus szava van: Hiába. Egy nagy individualizmus beletorkol az univesumba, megvetvén a kis-ént, mely az élethez láncolja és eltávolítja legbelsőbb magától.

Az utolsó héten fájdalmi megszűntek és visszatér humorra. „A természet olyan, mint a villám, először megvilágítja azt, amelyet el

akar pusztítani.“ Ez a megrendítő Geothemondát jut eszembe. Szíporkázó ötletein mulat látogatói serege. Könyvekét olvas „komoly öreg urak számára irtakat“ és leveleit rendezgeti. Autókirándulást tesz. Hosszu séta az erdőben. Egy ujszülött tüdejével lélegzik. Megfürdési szívét a téli ájulattól ébredő természetben és kábultan issza magába a fenyvesek fűszereitől terhes levegőt. Helenenthal selymes szellője még egyszer arcul csókolja, a dombtetőről me-

lengeti a kalapját.

Az utolsó este kedves vacsora barátok körében, a Wien-szálló barjában. Egy bécsi barátjának 18 éves csinos lánya táncra hívja az öreg urat, recsegve harsan meg a jazz-band kacagó zenéje. Aranyfűst száll a levegőben. Vége a táncnak és az öreg ur patience-t játszik legédesebb emlékeivel.

Reggel halva találták meg ágyában:

Dr. Frank Sándor.

Mindenki váltsa ki választási igazolványát

Már csak néhány nap választ el az ország választásoktól, amikor minden szavazónak az urnák elé kell járulni, hogy szavazatával hitet tegyen politikai meggyőződéséről. A választási törvény pénzbüntetést szab ki azokra, akiknek megvan a szavazati joguk, de nem élnek vele. Mindenkinek szavazni kell tehát, senki se mulassza el szavazóigazolványait megszerezni, amely nélkül nem gyakorolhatja állampolgári jogait a választásokon.

Kolozsváron naponként délután 4—7-ig, ünnepnapokon pedig 9—11-ig, szerezhetők meg a választási igazolványok a törvényszéki épület következő helyiségeiben:

A, B, C, D, E, F, G betűvel kezdődő nevek 15-ös számú szobában, Micules bírónál,

H, I, J, K, L, kezdőnevek a 13-as szobában, Munteanu bírónál.

M, N, O, P, Q, R kezdőnevek a 25-ös szobában, Petersberg bírónál.

S, Sch, Sz, T, U, V, W, X, Y, Z kezdőnevek a 21-es szobában Veslemian bírónál.

Minden választó vigye magával személyazonossági igazolványát.

Petljuráék kongresszust tartanak Krakóban

Ujabb lengyel-orosz bonyodalom előtt

(Berlin, július 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Moszkvából érkezett jelentések szerint Pa-ek, Lengyelország orosz követé, a jövő héten Varsóba utazik. Ezt megelőzően a németországi kurájáról visszatérő Csicserin fog érintkezést keresni, hogy megtárgyalja vele a Vojkov meggyilkolása kapcsán előállott problémákat. A kérdések kezelése körül egyelőre messzemenő elvi eltérések mutatkoznak. Lengyel részről az a kívánság merült föl, hogy Oroszország a Vojkov-eset miatt ne folytassa a terrort. E célból hajlandó lengyel területen minden szovjetellenes agitációt alaposan megvizsgálni és megtiltani. Orosz részről az a félfogás nyilvánul meg, hogy a lengyel kormányknak el kell nyomnia mindazokat az ártatlannak látszó monarchista egyesületeket, amelyek az utóbbi években fö-

lötté agresszív jellegeket öltöttek.

A lengyel kormány hajlandó ezt a követelést teljesíteni és jegyzékben leszögezni, hogy a Vojkov-eset, mint olyan, már el van intézve. Azonban végleges álláspontot csak akkor szögezhet le, ha majd az állam elnöke döntött a Koverda érdekében benyújtott kegyelmi kérvény sorsa fölött. A helyzetet azonban komplikálja a tény, hogy Lengyelország a rigai szerződésben kötelezte magát, hogy épügy, mint ahogy Oroszország nem csinálhat szovjetpropagandát Lengyelországban, Lengyelország sem engedheti területén a szovjetellenes propagandát, mégis megengedte, hogy a Petljura-hívek kongresszust tartsanak Krakóban. Ezzel a lengyel-orosz ügy esetleg ujabb bonyodalomak elé kerül.

Hatósági funkcionárius-e a sintérinás?

Egy kolozsvári házaspár, egy sintérinás és a Zsoli a kolozsvári tábla előtt

(Cluj-Kolozsvár, július 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla fölöttébb mulatságos színezetű bünperben ítélkezett ma délután. Campean Jon, Siminie-utca 7. szám alatt lakó autótulajdonos és felesége álltak vádlottként a tábla előtt, akik a vád szerint az elmúlt év szeptember 15-én pofonütötték és bántalmazták a hivatását teljesítő Demeter György kolozsvári sintérinást. A tárgyalás középpontjába azonban az a minősítés szempontjából fontos probléma került: vajjon hatósági személynek tekinthető-e egy sintérinás?

A vád szerint az elmúlt év szeptember 15-én sintérek jártak a Siminie-uccában. Campeanék házában udvarán játszadozott egy kislány a család szemefényével: Zsolival, amely név jelen esetben egy faj farkaskutyát reprezentál. Zsoli a sintérek zajának hallatára hangos ugatással a ház ajtajába szaladt, mire az ambiciózus Demeter azonnal lefülelte. Már megkezdték az előkészületeket Zsolinak abba a szomorú kis zöld kocsiába való betessékelésére, amely minden négy lábú számára a „Lasciate“ klasszikus felirást viseli, midőn a kislány kia-

bálására előkerült a Campean-házaspár. Campeanék visszakövetelték a kutyát, Demeter ellenkezett. Campeanú erre két hatalmas pofonnal tisztelte meg a sintérinást, miközben férjének sikerült Zsolit zsenáns helyzetéből kiszabadítani.

Campeanék ellen hatóság elleni erőszak címén eljárás indult és a törvényszék ez év februárjában bünösnek mondta ki, 3000—3000 lej pénzbüntetésre ítélte őket. Felebbezés folytán az ügy a kolozsvári tábla elé került. Itt dr. Xantopol ügyvéd hosszú védőbeszédben vitatta el Demetertől hatósági funkcionáriusi minőségét. Ezenkívül is kijelentette, hogy az inas tullepte hatáskörét, minthogy utasítása szerint csak kóborkutyákat szabad fognia, holott a Zsoli egy igazi rassz-kutya és ezenkívül is az otthonülő háziállatok mintaképe lehetne. A tábla hosszas tanácskozás után megállapította, hogy a sintérinás igenis hatósági személy, viszont Campeanék büntetését 300 lejre szállította le fejenként és az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Minden reklamnál többet ér a

„DREHER-HAGGENMACHER“

SÖRÖK

országosan elismert kiváló minősége

éség

dillon
hája-
gyást
hely:

Cluj.

A legellentétebb jelentések számolnak be Byrdék sorsáról

Amióta Byrd repülőgépeinek kontaktusa megszűnt az Eiffel-tornyon felállított rádió-apparátussal, a legellentétebb és legfantasztikusabb jelentések látnak napvilágot a „Miss America” sorsáról.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint

Byrdék kilenc óra tíz perckor Berk (?) Sur Merenél a tengerbe zuhantak.

A kora hajnali órákban a rádióállomások még felvették vészjeleiket, de nem tudták megállapítani, hogy a jelek honnan jönnek. Megmentésükre minden lehető készülődést megtettek.

A fentemlített és pontosan a táviratban körül nem irt kikötő a La Manche-csatornában, a calaisi szorosban fekszik.

A le bourgeti repülőtérrel egész éjszaka repülőrajok indultak Byrdék felkutatására, akiknek nyomaveszett.

Ugyanezen jelentésekkel egyidejűleg, min-

den részletet elhallgatva, azt a hirt közlik, hogy Byrd gépeinek a „Miss America”-nak utasait kimentették, akiknek semmi bajuk nem történt.

Ennek a hiradásnak komolyságát és megbízhatóságát azonban a minimumra csökkenti az a legújabb jelentés, mely szerint

Párisban még mindig nem tudják, hogy Byrdék merre tartózkodnak.

Reggel fél négy órakor az orlyi repülőtérre még mindig vészjelek érkeznek.

Allítólag Hamburg fölött hárommotoros repülőgépet láttak, amely csak a Byrdé lehetett. Miután a Byrd fogadására kiküldött bizottság Le Bourgetben reggel négy óráig hiába várta Byrd leszállását, ötórán várakozás után eltávozott.

Sanfrancisco, július 1. A Honoluluba érkezett két amerikai repülő példáján felbuzdulva, Richard Grace amerikai pilóta ma Honoluluból a kaliforniai Santa Monica indul.

Ma éjjel 12 órakor lejár a Franciaország és Németország között érvényben levő Saar-egyezmény

Berlin, július 1. A német-francia kereskedelmi provizórium és a Saar-egyezmény ma éjjel 12 órakor lejárt, miáltal Franciaország és Németország között szerződésenkívüli állapot áll be. A két kormány megegyezett abban, hogy ideiglenesen és hallgatóságosan meghosszabbítja a Saar-egyezmény érvényességét, míg mindkét ország törvényhozása kiterjeszti és jóváhagyja. Ha július 31. ig a két parlament nem hagyja jóvá a Saar-egyezményt, akkor Franciaország felmondja.

Buenos-Aires egyik mozgószínházában véres tüntetés zajlott le fascisták és antifascisták között

Buenos-Aires, július 1. A külföldön élő olaszok körében egyre hatalmasabb megmozdulásokat és összeütközéseket vált ki a fascizmus melletti és fascizmus elleni szenvedélyek megnyilatkozása. Nemrégiben Párisban zajlottak le hangos tüntetések és verekedések fascistapárti és fascista-ellenes olaszok között. Most Buenos-Airesből táviratok zúdultak, hogy a nagy braziliai város egyik mozgószínházában egy fascizmust dicsőítő olasz filmet játszottak, amely arra is jó alkalom volt, hogy a fascista érzelmei

emigráns olaszok hangos tüntetésbe kezdjenek és dicsőítsék a film tartalmát. Alig kezdtek azonban bele a fascistapárti tüntetők a dicsőítő szövegekbe, a jelenlevő antifascisták rögtön ellentüntetést kezdtek. A két halálos gyűlölettel szembenező tábor egyideig farkasszemet nézett egymással, majd összeapadásra került a sor, amely később véres verekedéssé fajult. A tüntetésnek számos súlyos és kevésbé súlyos sebesültje van.

Befiltották a magyar futballcsapatok romániai szereplését

(Cluj-Kolozsvár július 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukarestből érkezik a távirati jelentés, hogy a rendőrhatalóságok betiltották magyarországi futballcsapatoknak az országban való szereplését. A táviratot a Rador távirati ügynökség közli, amely szerint a betiltás azért következett be, mert megállapítást nyert, hogy a turázó magyar futballcsapatoknak nemcsak a sportolás volt a céljuk. A szegedi Bástya csapatának, amely már az ország területén van, még engedélyezték az előre lekötött bukaresti vendégszerepléseket.

Amennyiben a távirati tudósítás autentikus, úgy ez azt jelenti, hogy az intenzív sportérintkezés, mely két szomszédos állam között két évvel ezelőtt megindult és különösen ez évben

volt intenzív, bizonytalan időre ismét megszakad. A távirat lakonikus szövegéből nem sikerült megtudnunk, milyen konkrét vádak merültek fel a turázó magyar futballgyűttesek ellen, annyi azonban bizonyos, hogy sportszempontból a román futballsportnak előnyére volt a fejlettebb tudású magyar csapatokkal való érintkezés. A távirat értelmében ilyenformán az FTC július első felére tervezett erdélyi túrája is elmarad természetesen.

Prima tűzifát

legjutányosabban házhoz szállít FISCHER fatele, Cluj, Piata Gării No 2.

Telefon 1300

Telefon 1300

Urhölgyek figyelmébe

Deutsch Nándor francia és angol női szabású Oradea, Str. Pic-torul Grigorescu (Mészáros-utca) 2 sz. a legkényesebb igényeket is kielégíti. Vidéki megrendeléseket 48 óra alatt elkészítem.

Megérkeztek a leg-szebb tavaszi

Hölgyeim kalap-ujdonságok

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 3 sz. (Wesselényi u.)
Hátul az udvarban. Átalakítások legizlésebben olcsón készülnek

MOSKOVITS-saloaba

Bámulatos olcsó könyvvásár

Unió-ucca (Str. Memorandului) 16. A magyar, német, francia irodalom színe-java félingyen! Csak 8 napig tart

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági ország napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Szombat
Szidra: Chukát
5687. Tamuz 2.
1927. július 2.

— Kolozsvárra érkeztek az amerikai professzorok. A tanulmányuton levő amerikai egyetemi tanárok ma Kolozsvárra érkeztek. Az amerikai vendégeket ünnepélyesen fogadták a pályaudvaron. Erre az alkalomra az állomás épületét fellobogózták és zöld galyakkal díszítették ki. A nagyváradi gyorsal egyetemi tanárok és diákok mintegy negyvenen érkeztek meg. Fogadtatásukra a pályaudvaron megjelent Hodor Victor prefectus és Crenian rendőrprefektus. Az amerikai egyetemi hallgatók egész Európában tanulmányi kirándulást végeznek és utjuk így vezetett Kolozsvárra. Ma délben a tiszteletükre a Newyork-éttermében bankett lesz. Kolozsváron csak egy napig tartózkodnak, innen Bukarest felé folytatják útjukat.

— Veszélyben forog az államsegély. Az Averescu kormány által, a magyar fekezeti iskolák számára kiutalt államsegély ügye ugylátszik végleges rendezést nyer. Emlékeztetes, hogy a magyar párt által a kormánnyal kötött megegyezés egyik sarkalatos pontjaként szerepelt a kisebbségi iskolák szubvencionálása. Az Averescu-kormány azonban luza-halasztotta a kérdés elintézését, végül is bukkás előtt két héttel, minisztertanácsi határozat alapján „elvéleg” kiutalta a segélyeket. Az elvi kiutalást azonban a pénzügyminisztérium nem volt hajlandó kifizetni és közben a kormány megbukott. Most a „Cuvantul” arról vár tudni, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszter ismét minisztertanács elé akarja vinni a segély ügyét. A lap szerint ez azt jelenti, hogy a liberális kormány végleg elajította a kisebbségi felekezeti iskolák támogatását.

— Jubileumi bélyegeket bocsát ki a posta. A kolozsvári kerületi posta- és táviratigazgatóság közli velünk, hogy 1926 június elsején Románia függetlenségi proklamációjának ötvenéves jubileuma alkalmából új posta-bélyegeket bocsátanak ki. Ezeket a bélyegeket csak a postahivatalokban fogják árulni, a tözsdékben nem. Egy hónapig érvényesek a forgalomban. 25, 30 banis, továbbá 1, 2, 3, 4, 4-50, 5 és 6, 7-50 és 10 lejes címletekben bocsátják ki és ugy belföldi, mint külföldi forgalomban fel lehet bérmentesítésre használni. A 25 banis bélyeg, hírlapok, a 30, 50 banis és az 1 lejes bélyegek pedig nyomtatványok bérmentesítésére szolgálnak.

Ha Ön operáció nélkül akar megszabadulni aranyeres panaszaitól, HAEMORSAN-t akkor használjon

* Bikszád gyógyfürdő nyitva június hó 1-től. Ivókura, meleg ásványvíz és szénsavas fürdők, hidegvíz-gyógyintézet és inhalatórium. Első-rangu orvosi szaktekintélyek által javalva van a légzőszervek, gyomor- és bélhurutos megbetegedései ellen, nemkülönbön hólyag-, vese- és epe-bajoknál, valamint a sárgaság, kerek gyomorfekély eseteiben. — Szobák még előjegyezhetők. — Állandó fürdőorvos. Mérsékelt áru diétás konyha. — Vasut, posta, telefon helyben. — Felvilágosítást készséggel nyújt a Fürdőigazgatóság, Baia-Bicsad (Bikszád gyógyfürdő) Jud. Satmar.

— Temesvári előfizetőink figyelmébe! Értessük temesvári előfizetőinket, hogy Strausz Béla, ur kiadóhivatalunk ottani vezetője katonai szolgálatra való bevonulása miatt vállalatunk kötelékéből kilépett. Temesvári kiadóhivatalunk vezetésével a mai naptól kezdve Porges Géza urat biztuk meg. Uj Kelet kiadóhivatala.

POPOL

Láb-ápolókrém és Láb-izzadás elleni

Szer. Este lábvíz után egy mogyorónyi nagyságu Csanda-
féle POPOL-lal lábat jól bemasszírozza s ezzel egy
csapásra megszüntette a legmakacsabb lábizzadást,
kellően melegen szagot, égő érzést,
puffadtságot. Lábat üdén, frissen tartja, a járás ve-
lennél kellemesebbé teszi. Ha ószo ülőhelyetlenn. Ara jó le-
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Készít:
Csanda-gyógyszerár, Érde-

— **Chamberlain külügyminiszter Párisban.** Párisból jelentik: Chamberlain angol külügyminiszter ma Párisba érkezik. A „Petite Parisien” szerint az angol külügyminiszter látogatásának az a célja, hogy Brianddal bizalmas tanácskozást folytasson a függő nemzetközi problémákról.

— **A csehszlovákiai magyar párt a közigazgatási reformjavaslat ellen.** Prágából jelentik: A magyar nemzeti párt Szentiványi elnökletével határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a közigazgatási reformjavaslat ellen fog szavazni, mely az igazi demokrácia lehanyaglására, a kisebbségek jogainak elvonására és a nemzeti egyenjogúság elérékére vezet.

* **Biztosítók életünkét és vagyonunkat a Franco-Romana Ált. Biztosító Rt.-nél.** Képviselő az ország minden helyiségében.

— **Homosexuális tragédia Berlinben.** Berlin egyik elővárosában, Steglitzben megrázó tragédia játszódott le. Egy tizenkilencéves diák elölte barátját, aki nővérenek udvarolt. A tett elkövetése után a fiatalember öngyilkosságot követett el és nyomban meghalt. A szenzációs eset előzményei a következők: Günther Scheller, a reáliskola érettségiző diákja és huga Hildegard két év előtt megismerkedett egy Hans Stefan nevű fiatal szakáccsal. Az ismerkedésből barátság fejlődött és a fiatalok egymás szüleit is összeismertették. Hildegard később fivérének barátjával intim viszonyt kezdett, amiről a fivér tudott. Ez év áprilisában a két fiatalember összekülönbözött azon, hogy Günther Scheller rá akarta venni Stefan egy öreg uralvaló barátokozására. A beteges hajlamu fiu ajánlatát Stefan erélyesen visszautasította és ezzel a két család közötti összeköttetés is megszűnt. Hildegard azonban titokban találkozott Stefanal. Néhány nappal ezelőtt a Scheller házaspár Amszterdamba utazott. A leány ezt az alkalmat arra használta föl, hogy kedvesét magához kérte. Néhány óra múlva azonban megjelent Günther egy Paul Krantz nevű barátjával, akivel inni kezdett a konyhában. Később tudta csak meg, hogy ellensége is a háznál tartózkodik. Az ittas fiu revolverrel támadt a védtelen ifjura, akit két lövéssel leterített. Azután maga ellen fordította a fegyvert és föbelőtte magát. A körülzba való szállításkor meghalt. Schellerék szüleit nem lehetett értesíteni a katasztrófáról, mert jelenlegi címük ismeretlen.

Ne szalassza el szerencsését!

A cs. osztr. sorsjáték lényegesen meg lett javítva az új játékhoz, melynek húzása már f. é. július hó 20-án kezdődik. Rendeljen azonnal, tekintettel a készlet csekély voltára, sorsjegyet a szerencséséről mindenütt közismert

UNGÁR BANKHÁZTÓL
Kosice (Kassa) Malom-u 20., ahol a legutóbbi húzáson többek között 200.000, 60.000, több 50.000 stb. stb. nagy nyeremények lettek megnyerve. A sorsjegyek árai: 1/1 80, 1/2 40, 1/4 20 és 1/8 10 k. Nevezett cég szívesen szolgál prospektussal és felvilágosítással.

— **Fölösleget mutat Budapest költségvetése.** Budapestről jelentik: A magyar főváros 1926. évi zárszámadása 157 milliárd korona fölösleget mutat. A fölösleget előreláthatólag kulturális, szociális és közlekedési célokra fogják felhasználni.

— **Nagy felhőszakadás Olaszországban.** Rómából jelentik: Bielában óriási felhőszakadás volt, a víz a fonóműhelyekbe is benyomult s ott az összes gépeket elpusztította.

— **Kiirtotta a családját, hogy az életbiztosítási összeget felvehesse érték.** Harburgból jelentik: A harburgi törvényszéken megkezdtek Strasser cipőkereskedő nagyszabású bűnpörének tárgyalását. Strassert azzal vádolják, hogy feleségét és két fiát meggyilkolta azért, hogy egy nagyobb életbiztosítási összeget megszerezzen magának. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

* **A közegészségügyi miniszter szigorú körrendeletet adott ki az iparfőfelügyelőknek, főorvosoknak, hogy minden gyárban és üzemben, ahol erőgép van foglalkoztatva és munkások tartanak, — rendeljék el a mentőszekrény felállítását, amely gyors segélyhez szükséges kötszereket és gyógyárakat tartalmazza. Legelőször összeállításban szállítja Rózsa M. Royal drogériája Cluj, Főtér 26. Kérjen ajánlatot.**

— **Dési rendőri hírek.** Tegnap Cotisel ésid rendőrigazgató a Románia-szálloda előtt leigazoltatta a Dés 21. jelzésű autót. Mivel az autót vezető Bot Árpád sofőrnek sem vezetési engedélye, sem sofőri igazolványa nem volt, bekisérték a rendőrségre. Az autótulajdonost tízezer, a sofőrt pedig háromezer lej pénzbüntetésre ítélték. — Tegnap nagy vihar vonult végig a szamosújváron. A szélvész követő óriási zápor és jégeső a természet 50 százaléka elverte. A zivatar emberáldozatot is követelt, mert Szamosújvár határában dolgozó Olcsán Gyula földmivest a villám agyoncsapta. Azonnal meghalt. — Nánán Dezső bethleni lakos családjával egy dési esküvőre igyekezett. A dési szénapiácra megálltak. A kocsit magára hagyták s mire visszatértek, a kocsit hátsó részébe kötött kosár értékes ruhaművel eltűnt. Azonnal jelentést tettek a dési rendőrségnek. Mican és Chidean detektíveknek sikerült is elfogniok a tettest Székely János személyében. A lopott holmikat teljes egészében megtalálták nála.

— **A Metropolis.** (Filmbemutató az Operaházban.) Egy konstruktív utópia film-drámája a Metropolis, amely a társadalmi kibékülés propagandájának szolgálalában áll. Egy mai ember számára el sem képzelhető gigászi méretű város életét vetíti ki izgalmas jelenetekben. A föld felett a pompa és a jólét tombol, a föld alatt tízórás robotproletárijai görnyednek éhesen és rongyosan a gépek felé hajolva. Egy bosszuvágyától megháborodott feltaláló gépbembert szabadít rá a robotosokra, akik neki esnek a gépeknek, de lerombolt gépek bosszat állnak: víz alá kerülnek a robotosok kazamatái. Akkor érkezik meg a „közvetítő” Metropolis urának fia, a szivember, aki kibékíti a tőkét és a munkát. A film mindvégig érdekes és még a filmtechnikában is szokatlan grandiózus felvételek követik egymást.

— **Öngyilkos magánhivatalnok.** Budapestről jelentik: Szentmiklósi Géza magánhivatalnok tegnap a Hungária-fürdőben szívenlőtte magát. Azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

* **Románia új vámtarifája** dr. Bereczky Ernő fordításában és alapos magyarázataival 350 lej az Uj Kelet könyvostályában.

UJ KELET
KÖNYVOSTÁLYA
Cluj Str. Baron L. Pop 10

Könyvek,

amiket mindenkinek olvasni kell:

Hatvany Lajos: Urak és Emberek I-II.	510
Maxim Gorkij: Az Artomonovok.	280
Kosztolányi Dezső: Édes Anna.	250
St. Zweig: Amok.	250
Zsolt Béla: Házassággal végződik.	320
Nagy Endre: Lukits Milos kalandjai.	160

A FATALSÁG SZÉPSÉGÉT és ÖDESEGÉT
FOKON ÉS MEGŐRIZNI KIZÁRÓLAG A FELÜLMULYATLAN
PERLE DE PARIS
JOCKEY CLUB
FLEUR D'ELITE
ETCILE DE FRANCE **LADY**
EALX DE COLOGNE ÉS ILLATSZER
HASZNÁLATA UTJÁN LEHET

— **Egy szabadkai inas meggyilkolta inastársát.** Szabadkáról jelentik: Keller István 16 éves asztalosinas meggyilkolta Gribics Dusan fűszeresinasat, akitől a gazdája által reábizott 1700 dinárt is elrabolta. A gyilkos gyermek a csatorna mellé csalogatta le társát és ott hajította végre bűntényét. Mikor tettét beállotta, azzal védekezett, hogy az elrabolt pénzen repülőgépet akart vásárolni.

SPORT

— **A Haggibbor uszóverseny.** Vasárnap délelőtt fél tizenegykor veszi kezdetét a Diana-fürdőben a Haggibbor kerületi bajnoki uszóversenye, amelynek sikerét már eleve garantálja az a tény, hogy eddig is több, mint száz nevezés érkezett be Sugár Andorhoz, a Haggibbor uszószeresvezetőjéhez. A versenyt vízpolómérkőzés fogja beárulni és az teljes sikerének ígérkezik. A KAC, a Haggibbor.

— **Az FTC Romániában.** A magyar profibajnokságot a jövő héten romániai turára indul. Temesváron a Kinizsi, Aradon az AMTE, a Zsilvölgyében a CAMP és Minerul lesznek a Ferencváros ellenfelei. 13-án Kolozsváron játszik a budapesti csapat a KAC együttese ellen. Az FTC a következő legjobb tizenegyet küldi le: Huber—Takács, Hungler—Fuhrmann, Bukovi, Obitz—Rázo, Turay, Pataky, Schlosser, Kohut.

— **Nagyvárad—Kolozsvár.** Vasárnap délután Kolozsváron találkozik egymással a két város válogatott csapata. A legutóbbi találkozás Nagyváradon a várad csapat 4:0 arányú megsemmisítő győzelmével végződött. Az eredmény az akkori erőviszonyokat sem fedte hűen, azóta pedig az erőkülönbségek nivellálódtak, sőt ma a mérleg határozottan Kolozsvár javára billen. Seliceanu szövetségi kapitány a következő csapatot állította össze: Szatmári, Chiffor, Krieschoffer, Fazekas, Schultz, Ghilezan, Fahn, Istvánffy, Rakitovszky, Giurgiu II., Cipeigan. A csapat védelme és csatársora a momentán legjobbakból van összeállítva, a fedezetsort azonban gyengének tartjuk. A sérülését még mindig ki nem hevert Klein hiányát meg fogja érezni a halvesor, Schultz és Fazekas előrelátható összeroppanása könnyen kilátástalanná teheti Kolozsvár győzelmi esélyeit.

— **A Haggibbor kertiünnepélyt rendez.** Július 17-én vasárnap délután nagyszabású kertiünnepélyt rendez a Haggibbor vigalmi bizottsága a református kollégium udvarán és összes helyiségeiben. Az ünnepély méretei — amint az előkészületekből következtetni lehet — az összes hasonló rendezvényeket felülmúlja.

Hirdessen az Uj Keletben

Mélyen leszállított áron **fest** tisztít, egyben ruháját molymentesíti **Cink Cluj**

K

A SZ

Két héten be

(Cluj-Kolosvártól.) Jelen rendelkezéseinek értekezletre üléses termelői, értékesítő részleteiről tanácsok. Az értekezlet meg, amely az termelőinek köztételek és a területek után egy szóló mandátum idő alatt készített szeszértékesítő

A kereskresszus

(Stockholmból.) A Stockholm kereskedelmi tanácskozott levelek és viznek személyi egybehangzón és letelepedés korlátok alól. reskedelmi fideszenek közötenék. Az idhez tartozik a

Riedl osztvan, hogy ürüen meg kel még nem vih levelek egység

A vita sor kerültek szóba még most is dával az adóh ellenében adja getek. támasz utazás körül. telik többek ték egységeseit

A további közlekedési és sulyu használ hogy kiállítá árucikkek fuv bánásban rész diekkel.

Ezután sz delmet gátló

Egyesült Kötelzálóghant

Devizák

Zürich
Newyork	..
London
Páris
Milano
Prága
Budapest	..
Belgrád
Bukarest	..
Varsó
Bécs
Berlin

Száz lej

Közgazdaság

A szesztermelők 85 százaléka vett részt a bukaresti szindikátusi gyűlésen

Két héten belül elkészül a szeszszindikátus és értékesítő részvénytársaság alapszabálya

(Cluj-Kolozsvár, július 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentettük már, hogy az új szesztörvény rendelkezéseinek megfelelően június 28. és 29-én értekezletre ültek össze Bukarestben az ország szesztermelői, hogy a szeszszindikátus és a Szesz-értékesítő Részvénytársaság megalakításának részleteiről tanácskozzanak.

Az értekezleten mintegy 230 szesztermelő jelent meg, amely az ország ipari és mezőgazdasági szesztermelőinek közel 85 százalékát teszi ki. A jelentések és a termelésre vonatkozó okiratok átvizsgálása után egy bizottságot választottak 14 napra szóló mandátummal azzal a megbízással, hogy ezen idő alatt készítse el egy a szindikátus, mint a szeszértékesítő rt. alapszabályait. Ennek a bizott-

ságnak erdélyi tagjai a következők:

Az ipari szeszgyárak részéről: Báró Neumann Károly, Szana Zsigmond, Fuchs Arnold, Taussig igazgató, Erdős Zsigmond, Farkas Hermann, dr. Fischer Tivadar, mint az Albina bankhoz tartozó szeszgyárak megbízottja és dr. Metsch igazgató. A mezőgazdasági szeszgyárak részéről: Tischler Mór, Weisz Béla, a Wertheimer szeszgyár igazgatója, Halász Ignácz és dr. Popa.

Tegnap a szeszgyárosoknak egy küldöttsége tisztelő látogatást tett Bratianu Vintila pénzügyminiszternél, majd a szeszkereskedők nevében Gyárfás Dezső igazgató kérte a pénzügyminisztert, hogy a készülő szeszszindikátusban védje meg a kereskedők érdekeit.

A kereskedelmi kamarák kongresszusa az utlevél és vízum ellőrlése mellett

(Stockholm, július 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Stockholmban ülésező nemzetközi kereskedelmi kamarai kongresszus külön ülésen tanácskozott az idegenjoggal, továbbá az utlevelek és vízumok kérdésével. Ami az idegenek személyi joghelyzetét illeti, a referensek egybehangzón követelték, hogy a tartózkodás és letelepedés joga szabadtassék föl az eddigi korlátok alól. Követelik, hogy az ipari és kereskedelmi foglalkozásokban a benszülőttek és idegenek között semminemű különbség ne történjék. Az idegenek jogviszonyának rendezéséhez tartozik az utlevél-ügy végeleges elintézése.

Riedl osztrák miniszter azon az állásponton van, hogy utlevél- és vízumkényiszert egyszerűen meg kell szüntetni. Ahol ezidőszent ez még nem vihető keresztül, ott legalább az utlevelek egységes kiállítását kellene szabályozni.

A vita során különösen azok a nehézségek kerültek szóba, amelyek némely utóállamban még most is fennállanak. Csehszlovákiában például az adóhátralék maradéknélküli kifizetése ellenében adják ki az utlevelet. Nagy nehézségeket támasztanak Lengyelországban is a kiutazás körül. A határozati javaslatokban követelik többek között az utlevéllenőrzés és illeték egységesítését.

A további határozatok a külföldieknek a közlekedési és kereskedelmi intézmények egyensúlyu használatára vonatkoznak. Követelik, hogy kiállítások és mintavásárokra küldött árucikkek fuvardíjak tekintetében egyenlő elbánásban részesüljenek a belföldiek a külföldiekkel.

Ezután szóba került a nemzetközi kereskedelmet gátló momentumok megszüntetése, a

nemzetközi gazdasági konferencia határozatainak szellemében. Szó volt még a kollektív szerződések, a maximális vámügyek és egy vámügyi választott bíróság megteremtéséről.

Örökségek bejelentése és az illeték kiszabása. A kolozsvári pénzügyigazgatóság felhívást tett közbe az örökösödési illeték kiszabása végett követendő eljárásról. Eszerint az új belyeg- és illetéktörvény értelmében az örökösök, vagy képviselőik az örökség megnyitától számított 6 hónapon belül írásbeli nyilatkozatot kötelesek az illetékes pénzügyigazgatósághoz benyújtani. Ebben részletesen meg kell nevezni a hagyatéki tárgyakat és fel kell tüntetni azok értékét. Továbbá be kell jelenteni ebben az örökhagyó elhatározásának napját, a rokonság fokozatát, az öröklés időpontját, a hagyatékot terhelő adósságokat és csatolni kell mindazon okmányokat, amelyekkel a bejelentés adatai igazolhatók. A nem igazolt adatokat az illeték kiszabásánál nem veszik figyelembe. Ha az örökségben ingatlanok is vannak, mindenikről külön kell kimutatni a forgalmi értéket. A nyilatkozatot az öröklő írja alá, vagy ennek meghatalmazottja, aki azonban tartozik szabályszerű meghatalmazást is csatolni. Azok, akiknek 1927 május előtt megnyitott örökségük van, a fenti bejelentést legkésőbb 1927 október végéig kötelesek eszközölni. Azon örökös, aki a törvény szerinti határidőn belül nem terjeszti be nyilatkozatát a pénzügyigazgatósághoz, bírsággal lesz sújtva és ennek legkisebb mértéke a törvényes illeték 50 százaléka, de legalább is 500 lej. Azok pedig, akik hamis terheket jelentenek be, kihágási eljárás alá kerülnek és a törvény 80. §-a értelmében súlyos büntetés alá esnek.

A kolozsvári ipartestület közgyűlése. Jelentettük már, hogy a kolozsvári ipartestület ez évi rendes közgyűlését július 17-ére hirdette meg. Ha ezen a napon a határozatképességhez szükséges egyharmad taglétszám nem jönne össze, úgy július 24-én tartják meg a közgyűlést, a megjelentek szá-

mára való tekintet nélkül. A tárgysorozaton szerepelnek: az előjáróság jelentése, a pénztári forgalom és a számvevő-bizottság jelentésének felolvasása, az új költségvetés megállapítása, a székházigények ismertetése. Ezen a tisztujtáson kerül új választás alá az elnök, két alelnök, a számvevőbizottság tagjai, továbbá tizenegy rendes előjárósági tag és tizenkét póttag.

A celluloid új vasuti tarifája. Bukarestből jelentik: A Cfr. vezérigazgatósága ma rendeletet küldött szét, amely szerint a celluloid vasuti szállítását a belföldi forgalomban akár henger, akár tábla alakjában, a jövőben a C. tarifa szerint fogják a fuvardíjat megállapítani.

Likörgyárosok küldöttsége a pénzügyminiszternél. Bukarestből jelentik: A likörgyárosoknak egy küldöttsége jelent meg tegnap Bratianu Vintila pénzügyminiszter előtt, azzal a kérelemmel, hogy a likörgyárak által használt aromatiszt szeszt, a jövőben preparálás nélkül, tisztán adják át a likörgyáraknak és a likörgyárak maguk végezzék el az aromatisztást. A pénzügyminiszter megígérte, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

Alapított 1874.

Reich B. Károly Fiai

Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

Tilott és gerebenezett kenderek
Gazdasági kötélárúk
Géphajtó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák
stb.

דורך אנפראגען פער אנלאסטמ ווירד בעקאנט
געמאכט דאס אין בורשעק נונמער געארד
נעמע פערדאלטסטע זינד אונד דען קורארט
אויך יראים בערוהיגט אויפובען קאנען.
סאסרעגען, כא סין תרפ"ו לפ"ק.

ישראל פריינד
רב דעה והגלילות יצ"ו

CARMOLITE

Maggiore Mendicatore Crax

Tőzsde

A piac továbbra is lanya, üzletellen

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 július 1 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3205-3215	—	—	491 ¹ / ₂	3225	11044	13680	64987	1925
Newyork ..	166-167	519 ¹ / ₂	51962	2545	167	57360	71040	3375	—
London	808-811	252270	252325	12402	813	278475	3449 ³ / ₄	16392	48553
Páris	655-660	2034	2034 ¹ / ₂	—	657	2247 ¹ / ₂	2781 ¹ / ₂	13222	39150
Milano	935-940	2872 ¹ / ₂	2875	141 ¹ / ₄	935	3165	3937	187 ¹ / ₄	555 ¹ / ₂
Prága.....	494-496	1539	1538	—	497	169920	210450	—	296 ¹ / ₄
Budapest ..	2905-2915	9050	9050	—	2930	—	12377	58887	—
Belgrád	—	913	913	—	302	1009	124887	5937 ¹ / ₂	176
Bukarest ..	—	312	312 ¹ / ₂	1530	—	346	429	2035	60 ³ / ₄
Varsó.....	—	58	5800	—	1800	6415	7930	37712	—
Bécs	2335-2350	7310	7310	—	2358	8075	—	475 ¹ / ₄	—
Berlin	3970-3980	12310	12313	—	3975	13595	16837	79960	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 312¹/₂, Páris 1530, Budapest 346, Bécs 42900, Prága 2035.

I. osztályu használt

chamotte téglá

egész, fél és negyed darabokban, készlet körülbelül 20,000 kgr.

eladó.

Nitrogénművek, Diciosmartin

20,000 kgr. téglá

A legnagyobb shimmy sláger: Was macht der kleine Maier?

(Am Himalaja). Mehet jobbra vagy balra, mindenütt ezt hallja. — Moravetz-kiadás. 36 leiért mindenütt kapható.

APROHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Alláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levél csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Utazók! Berkovicsné vendéglője.

Oradea, Zöldfa-utca (Str. Nicolai Iorga) 19. Izletes konyha. Kerthelyiség.

Kereskedők figyelmébe!

Ajánlok Erdélyszerte elismert **שרענה ארט** a nagyváradi rabbinátus által Hechscherrel ellátott, legtisztábban kezelt és frissen olvasztott

libazsirt

Friedmann Sámuel — Oradea-Mare
Cuza Voda 6.

Gyermekszertető közepkoru özvegy. zsidó urhához házvezetőnek ajánlkozik. Szives ajánlatokat Helios Timisoara, Str. Mercy 6. címre kér. 2866

Ézüstöt a legmagasabb napi aron vásárola
Tacâmul
ezüstáru és evőeszköztár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Hajhullás
és hajkorpa ellen legjobb szer az „Egger-Petrol“
Kapható minden gyógyszertárban és drogériában

T. Hölgyek!

Modern bubi transformációk, Postiche frizetek felelősség mellett a legolcsóbban és legelkísmeretesebben nálam szerezhetők be Tartós villanyos ondulolás, amelynek tartósságáért 6-7 hónapig felelek. Párisból kikutatva hajfestészetű tén. Minden színben, fejsmerhetetlenül, Párisi hennével, csak MUSSA Gyulánál kapható, Str. Memorandului 10. Estélyi és színes parókák kölcsönzése.

Értesitem a nagyérdemű fürdőző közönséget, hogy a **Félixfürdő** mellett **BIHAR szálloda** **בשר ארט** éttermét megnyitottam, hol izletes ételekről és friss italokról gondoskodik **BRÜDERNÉ (Grosz leány)**

Metropoltól félperonyire egy félig kész ház eladó. Értekezni Str. Baron L. Pop 10. sz. Fraternitasnyomda.

Géphimzést olcsón vállalkozok. Házhoz is elmennék. Vasut-utca 1. — Jammer Szerén.

Panzio szőnyegek-re van szükség? akkor írjon a következő címre: **Schulhof Emilné „ORIENT“ Szővművészeti Iskola ORADEA-MARE**, Str. Episc. Clorogaria No 14. mely már évek óta a legtekintélyesebb gyapjú és selyem fonalak, szőnyegtervek, szővőkellékek, legelőnyösebb beszerzési forrása. Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Intelligens, katonamentes kereskedelmi tisztviselő, tökéletes német-magyar levelező, továbbá könyvelésben gyakorlattal és szép folyóírással rendelkező strazista, tökéletes német, magyar, lehetőleg román nyelvtudással, azonnali belépésre, Brassó melletti nagyobb textilvállalatnál keresetlik. Részletes ajánlatokat fizetési igénnyel referenciákkal és fényképpel — Jövő — jeligen ezen lap kiadóhivatala továbbítja. 2862

Targu-Mures, főtér legjobb helyén 20 év óta fennálló divatüzlet berendezéssel, áruval, esetleg anélkül is eladó. Cím a kiadóhivatalban

Egy Clayton-Schuttleworth cséplő 6-os, egy Garet kazán eladó. Raktáron tartok pálinkafőző üstöket, mosó üstöket és permeterzőket stb. Weisz Salamon rézműves, Simleul-Silvanie

Kiadó szépen butorozott szoba két zsidó fiatalembernek teljes ellátással, esetleg anélkül. Rudolf-ut 54. szám.

Monostori-uton kiadó egy szoba 2 fiatalembernek. Cím a Kadima nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

Ügyes megbízható kereskedő keres bel- vagy külföldi csakis elsőrangú képviselőt. Bankgarancia minden összegre. — Ajánlatok Lloyd Expresszhez Cluj, Strada Radu 9. „Kereskedő“ jeligére.

Eladó belvárosban főúton egy jómene-telű jó vevőkörrel rendelkező fűszer és csemege üzlet családi okokból. A ajánlatok „Biztos megélhetés“ jeligére a kiadóban

Ein Lehrling von bessern Hause wird sofort aufgenommen **בשר ארט יודיש** geschlossen. — Abraham Schlesinger, Modevaren, Sibiu.

Legjobban tisztít férfi szalma- és panama-
kalapokat FEHÉR
Str. Memorand. 21- (v. Unió-u.)

Nagy raktárkészlet miatt elad legdivatosabb **női kalapokat 250 leitől.**
Női és férfi kalapokat gyárt, fest, tisztít és formál legújatosabban és pontosan. Giradi és pagama kalapokat 24 órp alatt hófehérre tisztít **Hecht** kalapüzem, — Cluj Egyetem-u. 3. sz. Fiókja Dej, Kovács S.-u. 1.

3 könyv:

Dr. Philipp Paneth érdekes, vonzó könyve a néhai nagy erdélyi országos főrabbi: **Mareh Jecheskel** életéről és családjának elágazásáról a mai napokig. Egyben felöleli az egykorú erdélyi zsidóság történelmét,

Rabbenu Jecheskel
Ára füzve 175 lei, kötve 225 lei.

Leopold Hichler:
Der Sohn des Moses Mautner
Regényes történet a bécsi zsidók életéből.
Ára füzve 135 lei, kötve 185 lei.

Hatvany Lajos:
Urak és Emberek
(Két kötetben.) Regény a 18-19. század magyar zsidójának életéből. — Ára 510 lei.
Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában

Nemcsak a **kereskedőknek,** hanem az **iparosoknak** és **gyárosoknak** is fontos a

Vámtarifa

ismerete, mert ennek alapján kell kiállítani a luxus- és forgalmi-adó bevallási nyilatkozatokat.

A Dr. Bereczky-féle Vámtarifa

pontosan és áttekinthetően közli az erre vonatkozó törvényt,

ára **350 lei**

Kapható Clujon az Uj Kelet könyvosztályában. — Máramarosszigeten: Fried Miksa, Str. Sincal No 36. — Oradea-Maren Blum Zsigmond, Str. Vlaicu 51.

Gyermekének

könyvet vegyen vizsga-ajándékkul. 10 zsidótárgyu könyvet 120 lejért.

Dániel könyve magyar fordításban. — Kiss József regénye: Jokli. — Zengő hárfá, (verses könyv). — Sokolov: Uj zsidó. — Panet: Utazásom a Szentföldön. — Marton: A zsidó nemzet Erdélyben. — Kabbalisták és csodatevők. — Gorelik: Cion és gólusz. — Palesztinai utmutató. — Tóra és cionizmus.

Leszállított áron kaphatja a következőket:
Heine: Bacharachi rabbi (75 lei helyett) 55
Fürth M.: Gyuri gróf (mesék és elbeszélések zsidó gyermekek részére) (75 helyett) 55
Silbermann: Egy zsidó gyermek története (80 lej helyett)..... 50

Az olcsó könyvcsoport és a három leszállított áru könyv együttes ára 260 lej és portókölttség.

Megrendelhető: Uj Kelet könyvosztályában

Szováta fürdőn a mult évben megnyilt s kitűnően bevált **בשר ארט** **uri panzio** a villa SPERANZA-ban lényeges átalakításokkal, ezidén már **junius havában megnyillik.**

Elismerten elsőrangú konyha, csukott veranda. Bejáró vendégeknek külön étterem.

Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál, előjegyzést elfogad **dr. Krausz Józsefné,** főrabbiné, Diciosanmartin (Dicsősztmárton)

borotva borotvaszappan borotvafelő szij borotvaecset „UNICUM“ Kun, Cluj,

önborotváló készülék önborotváló pengék acéláruk felülmulhatatlanok Calea Victoriei 2. szám

Értesítőség, kiadvány és nyomatok
Cluj-Kolozsvár, St. I. Pop (Brassai-utca)
Telefon: 9-77
Ezerk. és kiadóhí: 9-77
Es. N. Sz. — — —
Egyes szám ára advaron és vidéken Bukarestben is

1927 július 4 H

Tegnap szám hogy miért nem liberálisokat és r... bizunk azokban liberálisok az U... kének tettek a... kozóan. Bebizony... nál szinte már t... ígéretek be nem... volt nehéz, me... garmadával szolg...

Tegnap cikk... jes. Nyitva hagy... ugyanis joggal g... jó, most már tu... lennem a liberál... dom, miért leg... rasztpárt iránt?... erre a kérdésre... minden választá... igazolásával anna... Uj Kelet és a Z... óta követ.

Negativumm... vagyunk a nem... a párt még nem... Azt mondhatná... igen, a nemzeti... okot a bizalm... van, mert ez a... nyon s így nem... arculatát.

Hát proféták... lékos bizonyoss... dani, mit hoz a... ben a jözan a... jövőre, megrajz... ket az ismeretl... a következtetés... Mert a multnál... folytatása a jöv... jövőbeni magat... meg kell vizsgá... jelenlegi állásf... tanulságok, ha... közelítőleg mi... arról, hogy m... jövőben.

Egyáltalán... itélésénél, hogy... zás alatt, avag... a meggyőződés... pártok sokkal... hérért, mint ak... önösen a zsidó... az antiszemita... zeki képviselő... mentben, igaz... lérsre. Az össze... parasztpárt a... egyetlen antis... párt számos te... visszautasította... ideológiát.

E kérdés n... sem tekintjük... mi szemünkbe... amelynek alap... és kodifikált... ramja van. Ez... nemcsak üres... kel és intézmé... legfőképpen a... Charta-ja a gy... szabadságjogok... könnyen feled...